Стручни и научни радови

Допринос Дома здравља Врачар у реформи здравственог система*М. Николић-Урошевић¹***Contribution by "Vracar" Health Center in Reform of Health System***М. Nikolic-Urosevic, M.D., GP spec.*

Сажетак. Реформа здравственог система, зајочетна као излаз из постојећих тешкоћа са којима се здравство у Србији сучава и као стратегија за обезбеђивање ефикасније и квалитетније здравствене заштите, у основи је значила одређено реструктурирање капацитета и садржаја рада на нивоу примарне здравствене заштите. Дом здравља Врачар је приступио редефинисању својих ресурса у складу са захтевима реформе и укључио се у борбу за обезбеђивање бољег здравља људи у заједници.

Циљ рада: Правилном организацијом и применом препоручених смерница о рационализацији могуће је квантитативно и квалитативно побољшати ниво пружених услуга.

Метод рада: Допринос Дома здравља Врачар реформи здравственог система за потребе овог рада даје се кроз анализу рационализације у његовој организационој и кадровској структури, која је зајочетна у складу са препорукама и нормативним акцима ресорног министарства и струковних организација и тела.

Резултати: Укинута су саветовалишта за дијабетичаре са циљем да се оформи превентивни центар у коме ће радити едуковани здравствени радници од већ запосленог кадра. Формиран је Дијагностички центар где се ефектније и квалитетније ради дијагностика. Доктори опште медицине едукова-

Summary. Health system reform started as a solution to the existing difficulties that health care system in Serbia is faced with and as a strategy for providing more efficient and quality health protection basically meant certain re-structuring of capacities and contents of work at the primary health care level. Vracar Health Center started re-definition of its resources based on the requests of reform and joined the efforts for providing better health to people in a community.

Work Goal: With adequate organization and application of suggested guidelines on rationalization, it is possible to improve the level of offered services from the quality and quantity point of view.

Work Method: Contribution by Vracar Health Center to health system reform for this city's needs is given through an analysis of rationalization of staff structure carried out in line with recommendations and norms of the health ministry and organizations and bodies of the profession.

Results: Counseling services for diabetes patients have been closed down in order to open a prevention center with educated health staff working in it. That staff was provided from already employed personnel. Diagnostic Center was formed with diagnostics being performed more efficiently and on a more quality level. General practitioners

¹ Др Милица Николић-Урошевић, специјалиста опште медицине, Дом здравља Врачар, Београд

ни су за ултразвучну дијагностику абдомена и меких ткива. На овај начин се постигла квалитетнија и бржа дијагностика са препорученим кадровским решењима.

Закључак: Реформу здравственог система Дом здравља Врачар је схватио као подстицај да се постиже стање унапред, рационализује и реорганизује на начин да пружи ефикаснију, ефективнију и квалитетнију здравствену заштиту. С обзиром да је реч о процесу који захтева време, прелазну едукацију и квалитетан мониторинг, то су очекивања служби Дома здравља усмерена на законодавца који треба да води реформу.

Кључне речи: Дом здравља, реформа, рационализација.

are educated for ultrasound diagnostics of abdomen and soft tissues. This resulted in more quality and rapid diagnostics with recommended staff solutions.

Conclusion: Vracar Health Center understood reform of health system as stimulus for improvement of the existing situation and reorganization in a manner that would offer more efficient, effective and quality health care. Since this is a process that requires time, previous education and quality monitoring, the expectations of Health Center services are directed on the legislator who is to lead the reform.

Key Words: Health Center, reform, reorganization.

Увод

Реформа здравственог система, започета као излаз из постојећих тешкоћа са којима се здравство у Србији суочава и као стратегија за обезбеђивање ефикасније и квалитетније здравствене заштите, у основи је значила одређено реструктуирање капацитета и садржаја рада на нивоу примарне здравствене заштите. Активности су првенствено усмерене на превенцију поремећаја здравља које подразумевају мере на унапређењу здравља за чију је законску регулативу одговорна држава и министарство здравља, а на нивоу домова здравља локална самоуправа. Дом здравља Врачар је приступио редифинисању својих ресурса у складу са захтевима реформе и укључио се у борбу за обезбеђивање бољег здравља људи у заједници.

Циљ рада

Правилном организацијом и применом препоручених смерница о рационализацији, могуће је квантитативно и квалитативно побољшати ниво пружених услуга. Смернице су се односиле на примену законске регулативе о структури и обиму пружања здравствених услуга, као и прецизирању броја здравствених радника који ће учествовати у спровођењу норматива.

Метод рада

Допринос Дома здравља Врачар реформи здравственог система за потребе овог рада даје се кроз анализу рационализације у његовој организационој и кадровској структури, која је започета у складу са препорукама и нормативним актима ресорног министарства и струковних организација и тела. Рационализацијом је првенствено обухваћена стоматолошка служба која је у тренутку започетих реформи имала много више запослених од препоручених норматива. Применом социјалног програма број запослених доктора стоматологије сведен је на шест који раде на дечијој превентивној стоматологији и четири који покривају остале делове стоматолошке заштите. Остали доктори пружају своје услуге на тржишту и на основу остварених услуга зарађују свој лични доходак поштујући анекс уговора са Домом здравља.

Резултати

Укинута су саветовалишта за дијабетичаре са циљем да се оформи превентивни центар у коме ће радити едуковани здравствени радници од већ запосленог кадра. Центри за превентивне здравствене услуге формирају се као посебни организациони делови у Дому здравља и њих посећује ис-

кључиво здрава популација која жели да провери своје здравствено стање. Превентивни центри су замишљени као центар активности у циљу превенције хроничних незаразних болести. Основа мисије запослених у центру јесте предузимање активности у смеру промоције здравља и обухвата едукацију људи о значају редовне контроле сопственог здравља.

Циљ превентивних центара је да се помогне грађанину да усвоји здраве стилове живота који подразумевају следеће сегменте:

1. физичка активност и балансирана исхрана
2. утицај на штетне навике (пушење, злоупотреба алкохола)
3. злоупотреба дрога.

Промоција здравих стилова живота обухвата интегрисање свих превентивних и здравствено-промотивних активности као и интервенција усмерених на одрасло становништво у локалној заједници. Ово захтева партнерски однос између дома здравља и локалне заједнице.

Ресурсна едукативна јединица има следеће задатке:

1. Едукација запослених у Дому здравља
2. Едукација корисника о знањима и вештинама за избор здравог начина живота

3. Информисање корисника путем плаката, брошура, предавања, медија.

Основни циљ превентивних саветовалишних јединица јесте:

1. Пружање помоћи појединцу да процени сопствене потребе
2. Пружање информација кориснику које одговарају његовим проблемима и потребама.

Мобилна јединица има улогу у стварању контакта са корисницима на њиховим радним местима, у породицама, местима где проводе слободно време или се рекреирају.

Телефонско саветовање омогућава давање кориснику информација о календару превентивних прегледа по препоруци Светске здравствене организације (СЗО) за одређену животну доб. За кориснике који су зашли у пету деценију живота СЗО препоручује:

1. Месечно измерити крвни притисак
2. Шестомесечно посетити стоматолога и офталмолога
3. Годишње урадити лабораторијске анализе и ЕКГ
4. Годишње преглед простате
5. Годишње преглед онколога и свакодневни самопреглед дојки
6. Годишње преглед код гинеколога.

Са порастом броја година расте учесталост прегледа. Право али и обавеза осигураника јесте да контролише своје здравље периодично. Завод за здравствено осигурање треба да покрије трошкове превентивних прегледа на основу превентивног картона и плана прегледа који ће пацијент периодично обављати. Формиран је Дијагностички центар где се ефектније и квалитетније ради дијагностика. Доктори опште медицине едуковани су за ултразвучну дијагностику абдомена и мекких ткива. У оквиру поменутих активности, набављени су ултразвучни апарати, рендген и апарат за остеодензитометрију. На овај начин се постигла квалитетнија и бржа дијагностика са препорученим кадровским решењима.

Закључак

Реформу здравственог система Дом здравља Врачар схватио је као подстицај да се

постојеће стање унапреди, рационализује и реорганизује на начин да пружи ефикаснију, ефектнију и квалитетнију здравствену заштиту. С обзиром да је реч о процесу који захтева време, претходну едукацију и квалитетан мониторинг, то су очекивања служби Дома здравља усмерена на законодавца који треба да води реформу.

Литература

1. Цуцић В., Сокал Љ., Јелача П., Марчетић Љ.: Концепција квалитета у здравственој заштити, Дани за вода, Београд, 2001.
2. Цуцић В., Симић С., Бјеговић В.: Терминолошки речник квалитета у здравственој заштити, Медицински факултет, Београд, 2000.
3. Вујић Д.: Менаџмент људских ресурса и квалитет, Пословна психологија, Београд, 2000.